

JURIDISCHE BIJLAGE

Mr. M. van Looveren

Het gebruik van Algemene (leverings) Voorwaarden valt niet meer uit onze maatschappij weg te denken. Algemene Voorwaarden zorgen ervoor dat bij eenvoudige, zelfs bij mondelinge contracten ("ik koop dat van u") toch veel geregeld wordt *zonder dat allemaal afzonderlijk te moeten afspreken*.

Wat kunt u allemaal met Algemene Voorwaarden regelen?

Algemene Voorwaarden kunnen van toepassing verklaard worden op bijna *alle* door u gesloten overeenkomsten, de belangrijkste uitzondering zijn de arbeidsovereenkomsten. Verder kunt er de zogeheten "kernbedingen" van een afzonderlijke overeenkomst niet in regelen, zoals de prijs. Anders dan velen denken, zijn Algemene Voorwaarden niet zozeer bedoeld om de wederpartij in het gewenste keurslijf te persen, maar vooral ook om duidelijkheid te scheppen in voorkomende gevallen dat daar twijfel over is. Onder omstandigheden kan dus ook de wederpartij van de gebruiker er een beroep op doen.

Algemene regel

Algemene voorwaarden zijn tegenwerpelijk aan de tegenpartij indien ze gekend en aanvaard zijn.

Er dienen drie voorwaarden aanwezig te zijn om van stilzwijgende aanvaarding te spreken:

- de wederpartij moet kennis genomen of redelijkerwijs kennis hebben kunnen nemen van de Algemene Voorwaarden
- deze kennisneming gaat vooraf aan de contractsluiting
- uit bepaalde elementen (bijvoorbeeld de afwezigheid van protest) moet de aanvaarding van de Algemene Voorwaarden blijken.

De bewijslast van deze drie voorwaarden ligt bij degene die zich op de toepasselijkheid van de Algemene Voorwaarden beroept, met name degene die de Algemene Voorwaarden heeft opgesteld.

Praktische invulling van de drie voorwaarden in de rechtspraak

Het is in de eerste plaats nodig dat de algemene voorwaarden meegedeeld zijn *op het moment van contractsluiting* (d.w.z. bijvoorbeeld op de orderbevestiging, bestelbon en ook in de offerte).

Het vermelden van de algemene voorwaarden voor de allereerste maal op de factuur is **niet** voldoende. Men moet met andere woorden gewag maken van het bestaan van algemene voorwaarden **vóór** het overmaken van de factuur.

Verder verwerpt de meerderheid van de rechtspraak de loutere vermelding van Algemene Voorwaarden op briefpapier, documenten en facturen als voldoende kennisneming door de contractuele wederpartij.

Wel wordt aanvaard een *constant over-en-het-weer sturen van de facturen* met algemene voorwaarden in een handelsbetrekking als een kennisgeving en aanvaarding van de voorwaarden.

Het probleem zal zich dus bijgevolg voornamelijk stellen bij "eendagsvliegen". In die gevallen zal het niet voldoende zijn dat de algemene voorwaarden voor het eerst op de achterzijde van de factuur worden getoond.

Ook gaf het Hof van Cassatie te kennen dat het feit dat partijen beroepshalve op de hoogte zijn van bepaalde Algemene Voorwaarden *in se*, niet volstaat opdat deze ook van toepassing zouden zijn.

Wat betreft de aanvaarding, deze kan uitdrukkelijk of stilzwijgend gebeuren. In geval van stilzwijgen is er een "omstandig stilzwijgen" vereist, d.w.z. een stilzwijgen dat niet anders dan als een aanvaarding kan worden uitgelegd.

De rechtspraak is over het algemeen vrij streng bij de beoordeling van zulk "omstandig stilzwijgen".

Conclusie

Wij raden aan om aan de klanten, en zeker aan de eendagsvliegen, de algemene voorwaarden over te maken (volledig) en desgevallend te laten tekenen met "gelezen en goedgekeurd".

Bovendien raden wij aan de AV op te nemen op alle documenten (offerte, orderbevestiging, bestelbon, factuur, ...), zodat ze zeker niet voor de eerste maal aan de klant worden ter kennis gebracht bij het sturen van de factuur.

Eventueel kan men bij de bestelling de volledige algemene voorwaarden meedelen (en laten tekenen) en op de factuur e.d. eventueel slechts een selectie op te nemen. In zulk geval raden wij wel aan steeds de gehele structuur op te nemen (d.w.z. de titels van de verschillende componenten van de algemene voorwaarden) met de belangrijkste AV uitgewerkt:

- Geldigheid (exclusieve toepassing)
- prijs en betalingstermijn (betaling binnen 30 dagen na factuurdatum – intrest en schadebeding)
- leveringstijd (indicatief)
- eigendomsvoorbehoud
- jurisdictie en toepasselijk recht

Het is natuurlijk nog beter de volledige algemene voorwaarden op **alle** documenten **volledig** weer te geven.

Aangezien de correspondentie tegenwoordig in het algemeen via e-mail wordt gevoerd kunnen de voorwaarden eenvoudig als bijlage worden meegestuurd. In geval van papieren correspondentie moet op de **voorzijde** van de documenten steeds verwezen worden naar de rugzijde en raden wij volgende soort clausule op te nemen: *“de klant verklaart hierbij de algemene voorwaarden in de bijlage/op de rugzijde te hebben gelezen en goedgekeurd, inclusief deze welke niet in de bijlage/op de rugzijde zijn uitgewerkt doch wel aan de klant zijn meegedeeld.”*

Indien men de algemene voorwaarden niet heeft laten ondertekenen bij afsluiten van het contract en men slechts werkt met de afdruk van de algemene voorwaarden op de achterzijde van de documenten, wijzen wij er nogmaals op dat dit mogelijk niet voldoende zal zijn in geval van een **eendagsvlieg**, gezien de strenge rechtspraak. Bij eendagsvliegen raden wij dan ook des te meer aan de algemene voorwaarden op voorhand te laten ondertekenen.

Voorbeelden te gebruiken in uw correspondentie

Hieronder staat een aantal suggesties aan de hand waarvan u uw eigen correspondentie en briefpapier kan controleren. Indien u verdergaande ondersteuning wilt, kunt u contact opnemen met de medewerkers van SI'BON. Bij een offerte of een aanbod aan een wederpartij is het zaak om bovendien in de offerte bijvoorbeeld op te nemen:

“Op deze offerte zijn de Leveringsvoorwaarden van het door SI'BON Erkend Signbedrijf¹ (SI'BON Verkoopsvoorwaarden 2021) toepasselijk.. Een exemplaar van deze Voorwaarden is als bijlage bij deze offerte bijgevoegd en deze zijn ook te raadplegen op www.sibon.be”.

(En dan met een hyperlink in www.sibon.be of naar de plek op de site waar de voorwaarden staan.)

De algemene voorwaarden dienen door de cliënt gelezen en goedgekeurd te worden. Op het contract dat u en uw klant ondertekenen dient bijvoorbeeld te staan:

“Op deze overeenkomst zijn toepasselijk de Leveringsvoorwaarden van het door SI'BON Erkend Signbedrijf (SI'BON Verkoopsvoorwaarden 2021), waarvan een exemplaar aan de wederpartij is ter hand gesteld en vervolgens door wederpartij gelezen en goedgekeurd is.”

Uw positie ten opzichte van uw eigen leverancier

Andersom gezien, bent u zelf ook klant. En wanneer uw leverancier Algemene Voorwaarden gebruikt, en u bent zelf een kleine ondernemer, kunt ook u naar *hem* een beroep doen op de voor de bescherming van de consument bedoelde onderdelen van de regeling. Bovendien mag uw leverancier u geen voorwaarden opleggen die u zelf niet aan uw eigen consument-klanten mag opleggen, ook al bent u zelf geen kleine ondernemer.

Ten slotte mag u ook, wanneer u een offerte verzoekt, daarbij vermelden dat u uw eigen Algemene Voorwaarden wil gebruiken. Dit is overigens een nogal theoretische mogelijkheid, aangezien de potentiële leverancier daar in het algemeen niet van gediend zal zijn.

¹ Indien u tenminste de Leveringsvoorwaarden van het door SI'BON Erkend Signbedrijf wilt gebruiken.